

På gång inom sakområde vattenskydd

Seminarium om myndighetssamverkan inom
vattenskyddsområden

Alvesta 16/10 2014

Susanna Hogdin, enheten för Miljöprövning och miljötillsyn

Havs
och Vatten
myndigheten

Antal platser: 90

Program

- 9.15 – 9.45 Kaffe och smörgås
- 9.45 – 10.00 Inledning av dagen (Kristina Alsér, Landshövding i Kronobergs län)
- 10.00 – 10.30 På G inom sakområdet vattenskydd (Susanna Hogdin, Havs- och vattenmyndigheten)
- 10.30- 11.00 Dricksvattenutredningens arbete med vattenskyddsfrågorna (Ida Lindblad-Hammar, utredningssekreterare)
- 11.00 - 11.45 Myndighetsövergripande samarbeten inom vattenskyddsområden, exempel Halmstad-Falkenberg (Rune Liljenberg, Halmstad kommun)
- 11.45 – 12.00 Kan tillsynsarbetet utvecklas med hjälp av nätverkande över kommungränserna? (Lovisa Johansson- Hollsten, Vara kommun)
- 12.00 - 13.00 Lunch
- 13.00- 13.40 Framgångsfaktorer i arbetet med att minska spridningen av bekämpningsmedelsrester till miljön – erfarenheter från Vemmenhögsprojektet (Jenny Kreuger, Kompetenscentrum för kemisk bekämpning vid SLU)
- 13.40- 14.30 Ansökan om produktgodkännande för växtskyddsmedel (Björn Isaksson, Kemikalieinspektionen)
- 14.30 – 15.00 Fika
- 15.00 – 15.30 PFOS i Kallinge vattentäkt – hur kunde det bli som det blev? (Fredrik Andreasson, Länsstyrelsen i Blekinge län)
- 15.30 - 16.00 Sammanfattning och avslutning av dagen

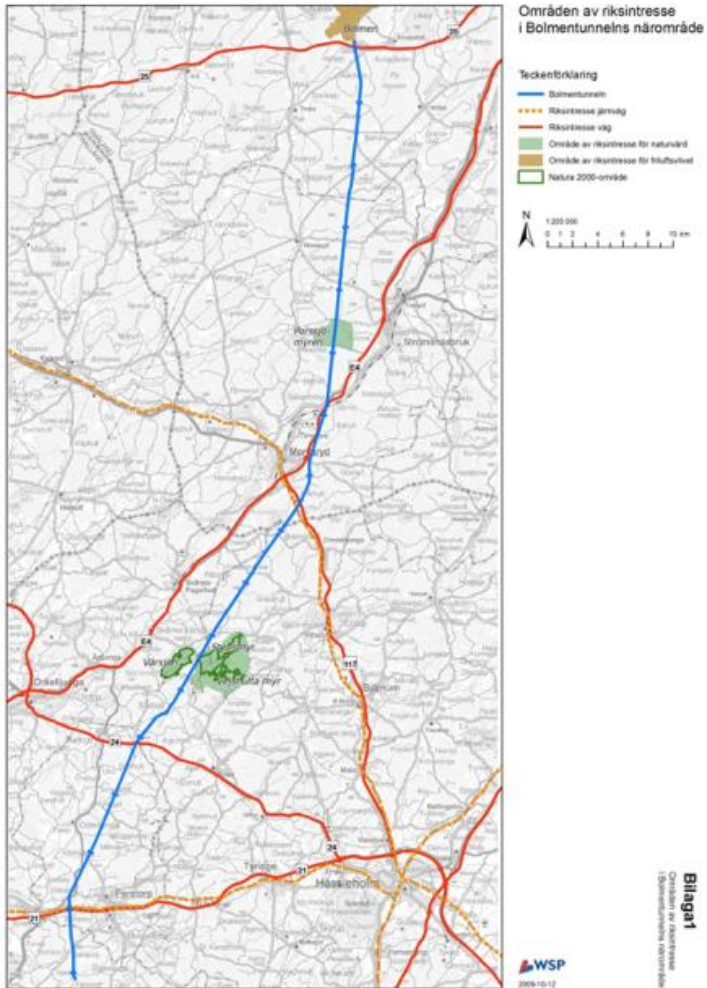
- Dokumentation från dagen läggs ut på HaVs hemsida www.havochvatten.se
- Inskickade frågor adresseras i görligaste mån

Mycket på gång inom sakområdet

- Dricksvattenutredningen, L2013:02, ser över hela vattenförsörjningssystemet från brunn till mun
- Havs- och vattenmyndigheten arbetar vidare med att peka ut riksintressen för vattenförsörjningen, preliminär tidsplan för beslut, årsskiftet 2014/15
- Ny förordning (2014:425) om bekämpningsmedel innebär nya föreskrifter och ny vägledning från många myndigheter (NV, SJV, Skogsstyrelsen m.fl)
- Utvärdering av Naturvårdsverkets allmänna råd 2003:16 om vattenskyddsområden pågår

Riksintresse för vattenförsörjning MB 3 kap §8

- Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, kommunikationer, **vattenförsörjning** eller avfallshantering ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.
- Området som är av riksintresse för anläggningar ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

- HaV ansvarar (sen 1 juli 2011) för att peka ut riksintressen för anläggningar för vattenförsörjning
- Idag finns en anläggning, Bolmentunneln
- Viktigt att dricksvattenförsörjningen får samma status som andra riksintressen
- HaV har som mål att flera områden med anläggningar av nationell betydelse ska få stärkt skydd.

Vad har HaV gjort hittills?

- Remiss angående kriterier, anläggningstyper och förslag på anläggningar (jan 2012)
- Riktlinjer för det fortsatta arbetet (sep 2012)
- Länsstyrelserna har under 2013 arbetat fram regionala förslag och förankrat dessa med kommunerna.
- HaV har valt ut 29 anläggningar som uppfyller uppsatta kriterier
- Beslut planeras under 2014/2015, några svårigheter i arbetet
 - Frågan om informationssäkerhet – områdenas geografiska avgränsning
 - Att tydliggöra vad påtaglig skada innebär i sammanhanget – trots att lagstiftningen inte gör det möjligt att väga in effekter på vattenresursen

Ny bekämpningsmedelsförordning

- En del i Sveriges implementering av direktiv 2009/128/EG om en hållbar användning av bekämpningsmedel
- Viktiga målsättningar är att skydda vattenmiljöer och minska resthalter av bekämpningsmedel i dricksvatten
- Naturvårdsverket har föreskriftsrätt inom flera områden, bl.a. avseende krav på tillstånd inom vattenskyddsområden
- Arbetet med att utveckla nya föreskrifter har påbörjats och kommer vara klart till hösten 2015

Sammanställning och trendanalys över bekämpningsmedelsfynd i yt- och grundvatten

Kemiska bekämpningsmedel i grundvatten 1986–2014

Sammanställning av resultat och trender i Sverige
under tre decennier, samt internationella utblickar

Kemiska bekämpningsmedel i Skånes ytvatten 1983–2014

Med jämförelser mot den nationella miljöövervakningen

Syfte:
Utgöra ett beslutsunderlag
för fortsatt utvecklingsarbete

Publiceras under oktober

Utvärdering av Naturvårdsverkets allmänna råd 2003:16 om vattenskyddsområden

Havs
och Vatten
myndigheten

Havs
och Vatten
myndigheten

Bättre rådlös än rådvill?

Utvärdering av Naturvårdsverkets allmänna råd 2003:16 om
vattenskyddsområden

Havs- och vattenmyndighetens rapport 0000:XX

- Målgruppsanalys, vem använder råden och hur
- Enkätundersökning, hur väl fungerar råden vid inrättande av vattenskyddsområden
- Analys av annan lagstiftning som tillkommit sedan 2003 och som berör samma markanvändning som tas upp i råden
- Analys av tillämpningen inom prövning och tillsyn
- Resultat: skriftlig sammanställning vars syfte är att ge ett bra underlag för fortsatt utvecklingsarbete inom sakområdet

Några slutsatser från arbetet

Målsättningar med HaVs vägledning

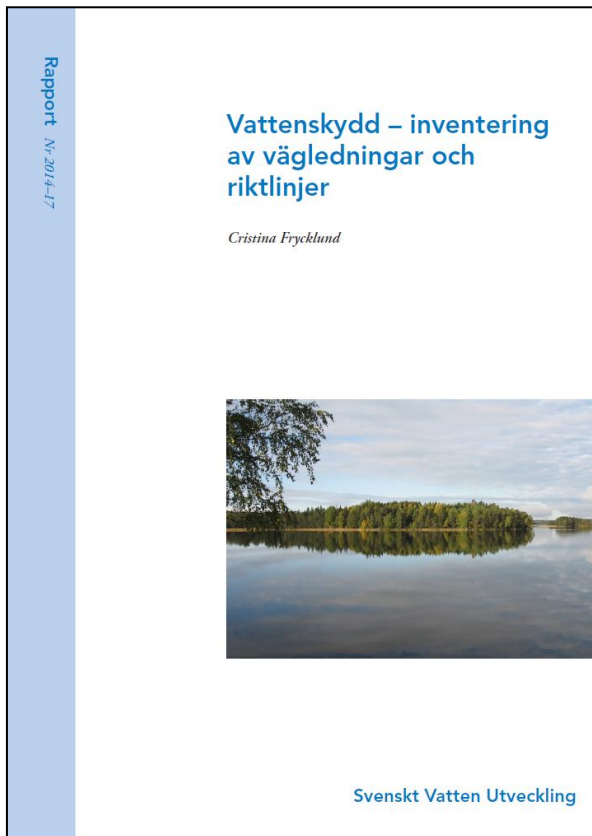
1. Öka förutsebarheten i vattenskyddsarbetet genom att konkretisera och tydliggöra lagstiftningens syfte och ramar
2. Säkerställa en enhetlig rättstillämpning i landet
3. Underlätta för operativa myndigheter att ha en effektiv ärendehantering och att göra rimliga avvägningar i enskilda ärenden om inrättande av vattenskyddsområden med föreskrifter.

Funkar det? Nja

- Utgångspunkter för avgränsning och zonindelning är huvudsakligen bra, men fungerar mindre bra för vissa typer av vattentäkter
- Råden låser fast perspektivet på viss markanvändning och skymmer sikten för annat vilket **ibland** leder till överregling och **ibland** till förlängd handläggningstid då råden inte riktigt överensstämmer med förutsättningarna i det enskilda ärendet
- Det är mycket svårt att hålla denna typ av konkreta råd uppdaterade i förhållande till annan miljölagstiftning som hela tiden förändras vilket i vissa fall leder till dubbelregleringar och merarbete

Svenskt vatten utveckling

rapport om vägledning, tillgänglig från nov 2014

- Inventering av riktlinjer och vägledningsdokument i förvaltning av vattenskyddsområden
- Konstaterar att det är stora regionala skillnader i stödet till dem som ska tolka och tillämpa vattenskyddsföreskrifter i praktiken
- Mer enhetlig vägledning i arbetet med att praktisk tillämpa föreskrifter behövs tas fram

Naturvårdsverket överväger att upphäva NFS 2003:24 om lagring av brandfarlig vara

Naturvårdsverkets författningssamling

ISSN 1403-8234

Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor;

NFS 2003:24

Utkom från trycket
den 23 januari 2004

beslutade den 16 december 2003.

Ändringar införda enligt föreskrifterna NFS 2006:16, NFS 2009:3.

Med stöd av 26 § förordning (1998:941) om kemiska produkter och biotekniska organismer föreskriver Naturvårdsverket följande.¹

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller förvaring av dieselbrännolja eller eldningsolja med en flampunkt högre än 55°C eller spilloljor i öppna cisterner i mark som rymmer mer än 1 m³ vätska, samt tillhörande rörledningar och slangledningar. Föreskrifterna gäller också markförlagda rörledningar och slangledningar som är anslutna till öppna cisterner ovan mark och avsedda för förvaring av brandfarliga vätskor enligt ovan samt spilloljor.

2 § Föreskrifterna gäller även kraven på information till tillsynsmyndigheten och återkommande kontroll vid förvaring av dieselbrännolja eller eldningsolja eller spillolja i öppen cistern ovan mark med tillhörande rörledningar, om cisternen rymmer mer än 1 m³ men högst 10 m³.

3 § Föreskrifterna innehåller också ytterligare krav om mer än 250 liter brandfarlig vätska hanteras inom vattenskyddsområde.

Om vattenskyddsområdets skyddsföreskrifter innehåller strängare krav än dessa föreskrifter beträffande installerandet av sekundärt skydd gäller de kraven. (NFS 2006:16)

4 § Dessa föreskrifter gäller inte tryckbärande anordningar som omfattas av Arbetsmiljöverkets föreskrifter om tryckbärande anordningar eller motsvarande regler i något annat land inom europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och land som enligt avtal med Europeiska gemenskapen utgör en del av Europeiska gemenskapens inre marknad för varor och tjänster.² (NFS 2006:16)

Brandfarliga vätskor

2 § Brandfarliga vätskor är vätskor som har en flampunkt som inte överstiger 100 °C. Alkoholdrycker enligt alkohollagen (1994:1738) är emellertid inte brandfarliga vätskor i andra fall än vid tillståndspliktig tillverkning enligt alkohollagen.

3 § Cistern eller lösa behållare med en sammanlagd lagrad volym som är större än 250 liter ska ha sekundärt skydd.

Generellt krav på sekundärt skydd gäller inte enligt dessa föreskrifter cistern med tillhörande rörledningar belägen i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt.

Generellt krav på sekundärt skydd gäller inte, enligt dessa föreskrifter, befintliga cisterner och lösa behållare med tillhörande rörledningar installerade på en plats som vid tidpunkten för installationen inte utgjorde vattenskyddsområde. (NFS 2009:3)